FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-15

TN 2021-0674

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

Trafiknämnden
Ärende 24

Genomförandebeslut avseende eftermontering av kamera- och monitorutrustning på pendeltågsfordon samt beslut om godkännande av tilläggsavtal

Socialdemokraterna är positiva till att ny teknik används för att effektivisera och digitalisera kollektivtrafiken och ser att ny teknik generellt är en förutsättning för att på ett kostnadseffektivt sätt fortsätta utveckla och bygga ut kollektivtrafiken.

I framtiden kommer ny teknik att innebära att fler arbetsmoment kan automatiseras och personal frigörs för mer resenärsnära arbete som skapar mervärde vilket vi ser är positivt. I en sådan process måste dock omställningen av personal säkras och tryggheten för såväl personal som resenärer omhändertas. All personal som idag arbetar som tågvärdar kommer att ha kvar sin anställning inom MTR-koncernen med bibehållen lön men med förändrade arbetsuppgifter om de vill. Detta har SL kravställt och ersatt MTR för under en övergångsperiod fram till 2026. Goda villkor i omställning för personalen är och kommer att vara ett krav från socialdemokraternas sida i denna och alla eventuella liknande situationer i framtiden. Även trygghets- och säkerhetsaspekter behöver värnas vid förändringar och i den aspekten ser vi brister med nuvarande förslag.

I det här förslaget så hanteras säkerheten i relation till dörrfrågan och mobila team införs för att ha beredskap att hjälpa lokföraren vid eventuella problem såsom evakuering. Risk och säkerhetsanalysen kopplat till att lokföraren i ett inledande skede kommer arbeta ensam i eventuella nödsituationer finns inte med i underlaget vilket är en stor brist och något vi socialdemokrater ser är nödvändigt innan man eventuellt kan fatta beslut om att inte längre ha tågvärdar – oavsett kameramontering eller ej. I dagsläget är det två personer som hjälps åt vid till exempel brand eller annan nödsituation. Om tåget behöver utrymmas omedelbart kan inte mobila team väntas in utan lokföraren kommer ensam behöva hantera detta.

Trygghetsfrågan för resenärerna är en lite annan fråga då mänsklig närvaro höjer känslan av trygghet för resenärerna. De satsningar som beskrivs på

trygghetsskapande aktiviteter, vilket kan innebära rörlig personal i systemet som kan anpassas efter var behoven finns, bör kunna hantera detta på ett bra sätt. Enligt uppgifter har det fungerat väl när denna förändring gjordes på pendeltåget i Nynäshamn. Vi vill dock att den förändring som gjorts i Nynäshamn utvärderas inför införande brett i systemet för om behov finns måste fler insatser till för att öka tryggheten för resenärerna. En annan viktig resenärsfunktion som tågvärdarna har är att delge resenärerna information ombord på tåget. Om tåget av någon anledning behövt stanna är det viktigt att resenärerna får reda på varför, samt hur långt stoppet blir. Vi efterfrågar information om hur det här ska hanteras då vi inte ser att det är rimligt att lägga än mer ansvar på lokföraren men även detta bör belysas i en återremiss för att säkerställa att detta kan hanteras på ett bra sätt utan tågvärdar.

Vi vill även markera mot att ett sådant här viktigt ärende kommer som tilläggsärende då det förkortar inläsningstiden för nämndens ledamöter och ersättare varav många är fritidspolitiker. Detta är ett demokratiskt problem och det har tyvärr blivit en vana för den styrande majoriteten.

Avslutningsvis kan konstateras att vi socialdemokrater att vi är positiva till att teknikutveckling används för att förbättra och effektivisera kollektivtrafiken men risk och säkerhetsanalyser för resenärer och personal måste både genomföras och presenteras tydligt för nämnden innan beslut för att säkerställa att tekniken hjälper och inte stjälper kollektivtrafiken.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslås trafiknämnden besluta:

Att ärendet återremitteras för att kompletteras med en risk- och säkerhetsanalys med fokus på nödsituationer och säkerheten och tryggheten för resenärer och personal.